

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1425
Toplantı Tarihi/Sayısı : 10.1.2023/25
Karar Numarası : 2023/14
Başvuran : A. Ç.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : --
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. İş yerinde ırk temelli ayrımcılığa maruz kalındığı iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran ... Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kan Bankası Ünitesinde tıbbi sekreter olarak çalıştığını, daha önce aynı birimde çalıştıkları temizlik personeli N. Y. B. adlı şahsın kendisinin Diyarbakırlı olduğunu bilmesine rağmen "Doğudan terörist çıkıyor. Teröristler Doğudan çıkıyor." şeklinde söylemlerde bulunduğunu, iki hastane personelinin de bu olaya tanık olduğunu, 20.01.2022 tarihinde ilgili kişiye disiplin cezası verilmesi için Hastane yönetimine dilekçe yazdığını, idare tarafından şikayet edilen kişinin yazılı olarak ikaz edildiğine ilişkin cevap verildiğini, disiplin cezası gerektiren birçok durum varken disiplin cezası verilmemesini haksız bularak bu karara karşı itiraz dilekçesi yazdığını, iş yerinde kendisini hedef alan ırk temelli ayrımcı ve nefret söylemlerinin sosyal hayatını ve sağlığını etkilediğini, Hastane yönetiminin duyarsız davranarak adalet duygusunu zedelediğini ve Kürtlere karşı kin ve düşmanlığa sebep olacak davranışların ortaya çıkmasına zemin hazırladığını, bu sebeplerle iş motivasyonunun düştüğünü iddia ederek ... Eğitim ve Araştırma Hastanesi yönetimi ve sürekli işçi temizlik personeli N. Y. B. hakkında gerekli yaptırımların uygulanmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinde ayrımcılık yasağı; "(1) Herkes hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür." şeklinde hükme bağlanmıştır.

4. Mezkûr Kanun'un "Ayrımcılık yasağının kapsamı" başlıklı 5'nci maddesinde; "(1) Eğitim ve öğretim,

yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar." hükmüne yer verilmiştir.

5. Mezkûr Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinde; "(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." hükmüne yer verilmiştir.

6. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön İncelemenin Yapılması" başlıklı 48'inci maddesi; "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir." hükmünü haizdir.

7. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi; "(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir." şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Bununla birlikte başvuru, başvuranla aynı iş yerinde temizlik görevlisi olarak görev yapan personelin başvurunu hedef alan ırk temelli ayrımcı ve nefret söylemlerinin başvuranın sosyal hayatını ve sağlığını etkilediği, şikayetine rağmen Sağlık Bilimleri Üniversitesi ... Eğitim ve Araştırma Hastanesi Yönetiminin bu konuda duyarsız davranarak adalet duygusunu zedelediği iddiasıyla Hastane yönetimi ile bu söylemlerde bulunan kişi hakkında gerekli yaptırımların uygulanması talebine ilişkindir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde, hizmet sunan kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapılamayacağı düzenlenmiştir.

12. Başvuranın dilekçesi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, başvurunun 6701 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi kapsamında bir hizmet sunumuna ilişkin olmadığı ve başvuran ile şikayet edilen

kişi arasında hizmet alan hizmet veren ilişkisi olmadığı gerekęesiyle başvurunun kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın bařvurana teblięine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün iğerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 10.01.2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aliřan TİRYAKİ
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
ye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
ye

e-imzalıdır

nal SADE
ye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
ye